

Abans o després de l'estiu?

«Si no hi ha unitat per afrontar el diàleg i els dards entre JxCat i ERC persisteixen, quin sentit té fer les eleccions a la tardor?»

Qui té el poder sobre el calendari, domina el relat. I qui domina el relat acostuma a guanyar les eleccions. Hi ha dues dates rellevants que s'hauran de concretar en els propers dies i setmanes. La primera és la de la primera reunió de la taula de governs, sotmesa a les turbulències habituals entre Junts per Catalunya (JxCat) i ERC i als equilibris que fa el govern progressista a l'Estat en els primers compassos. La segona és el dia en què se celebraran les futures eleccions catalanes, que segons va detallar dimarts la portaveu del Govern, Meritxell Budó, podrien ser més enllà de l'estiu (<https://www.naciodigital.cat/noticia/196174/govern/obre/porta/celebrar/eleccions/catalanes/despres/estiu>).

La pregunta és si l'executiu pot resistir fins a l'octubre -no falta qui situa els comicis l'1-O, una nova pirueta simbòlica i simbolista davant d'unes eleccions que seran més autonòmiques que plebiscitàries- quan el mateix president Quim Torra dona per amortitzada la legislatura. La declaració institucional del 29 de gener és inequívoca (<https://www.naciodigital.cat/noticia/195303/presupostos/eleccions>) en aquest sentit.

Un repàs a les últimes hores ofereix el retrat exacte de la situació. Ahir al matí, per exemple, Torra i Sergi Sabrià, president del grup parlamentari d'ERC, van evidenciar les discrepàncies sobre la figura del mediador internacional (<https://www.naciodigital.cat/noticia/196230/torra/solemnitza/al/parlament/aposta/mediador/internacional/malgrat/reticencies/erc?rlc=p1>). Una figura reclamada amb insistència per part de JxCat - Carles Puigdemont hi té molt a veure- i que els republicans han votat al Parlament (<https://www.naciodigital.cat/noticia/195899/jxcat/erc/cup/reclamen/mediador/internacional/negociacio/amb/estat>), oferint així una pista d'aterratge argumental als seus -encara- socis per aferrar-s'hi. ERC, sovint, fa la sensació de votar propostes al Parlament més per evitar el cost de tombar-les que no pas per convicció granítica. El manteniment de Torra com a diputat el 4 de gener (<https://www.naciodigital.cat/noticia/193819/torra/rep/aval/parlament/prova/condicionar/negociacio/amb/estat>) n'és un bon exemple.

El debat de pressupostos va suposar una treva sota el paraigua de la "responsabilitat". Un concepte que JxCat s'ha atribuït des que Torra va anunciar eleccions en diferit i que va protagonitzar l'acte de precampanya de dissabte (<https://www.naciodigital.cat/noticia/196005/jxcat/se/centra/cos/cos/amb/erc/arrencada/precampanya>). Al cap d'unes hores -aquest matí, concretament- ha aparegut publicada al *Huffington Post* (<https://www.naciodigital.cat/noticia/196295/jxcat/acusa/erc/ser/complice/passiu/situacio/torra/al/parlament>) una entrevista molt reveladora a Laura Borràs, cap de files de JxCat a Madrid, en la qual acusava ERC de ser "còmplice necessari" de la situació del president al Parlament i on definia l'independentisme "pragmàtic" dels republicans com "autonomisme de tota la vida". A banda de consideracions òbvies -quina actuació amb efectes pràctics del Govern ha transcendit el marc constitucional?-, la frase de Borràs indica quin serà el flanc que farà servir JxCat per atacar una ERC focalitzada en el diàleg.

Vol dir això que l'espai de Puigdemont menyspreï la taula entre governs? En cap cas. L'expresident de la Generalitat, sovint caricaturitzat com un dirigent amb pocs lligams amb la realitat, ha ordenat als seus formar part de l'organisme, i fer-ho amb exigència. És un plantejament coherent, perquè la bandera del diàleg ha estat sempre enarborada per part de l'independentisme, però tampoc s'escapa de la batalla electoral. Per què? Si hi ha beneficis, la taula ha estat liderada -almenys en els primers passos- per Torra. Si va pel pedregar, haurà estat una idea d'ERC que, a

banda, va ser pactada amb el PSOE sense tenir en compte el president fins que es va rubricar l'acord d'investidura.

La data de les eleccions és clau per saber com hi arribarà cada partit. ERC esgotarà totes les opcions perquè Oriol Junqueras sigui candidat, però tot fa pensar que qui té més números és Pere Aragonès, vicepresident i conseller d'Economia. En aquest debat de pressupostos, especialment al principi

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/196232/aragones/acusa/psc/cup/prioritzar/interessos/electorals/aprovacio/dels/pressupostos>), va desplegar més un discurs d'investidura que no pas la defensa estricta dels comptes. Pel que fa a JxCat, en plena reordenació -al PDECat no volen que el debat s'allargui més enllà de la Setmana Santa-, la carta guanyadora sempre ha estat la de Puigdemont. "El nostre candidat sempre és ell, el president legítim", defensava Borràs en la mateixa entrevista, malgrat el malestar del líder de la formació sempre que es tracta la qüestió en públic. L'única persona que pot signar el decret de convocatòria, però, és Torra, víctima d'un mandat dèbil (<https://www.naciodigital.cat/noticia/195439/radiografia/presidencia/debil>).

Si no hi ha unitat per afrontar el diàleg amb Madrid i els dards persisteixen, quin sentit té anar a l'octubre? Allargar l'agonia de l'executiu, només matisada per l'entrada en vigor dels nous pressupostos i dels conseqüents nous recursos, només farà que eixamplar les ferides. Quins projectes de fons pot debatre l'executiu en la reunió setmanal de cada dimarts si la legislatura està esgotada? Quin pot ser el desllorigador de la unitat quan els socis discrepen dels termes bàsics de la taula de governs? L'autodeterminació i l'amnistia són conceptes suficientment amplis per acordar portar-los davant del govern espanyol, però també suficientment exigents amb l'Estat -que no els vol acceptar- com per no obviar què haurà de passar quan siguin rebutjats.

De data, això sí, n'hi ha una de molt clara. El 29 de febrer (<https://www.naciodigital.cat/noticia/195023/acte/puigdemont/comin/ponsati/perpinya/sera/29/febrer>), a Perpinyà, Puigdemont i els exiliats faran una demostració de força en un acte que espera congrega milers de persones i que no està exempt de negociacions intenses. Dos dies abans, a banda, Artur Mas -que també serà a Perpinyà- presenta el seu llibre sobre el procés. Farà només quatre dies que haurà caducat la seva inhabilitació pel 9-N (<https://www.naciodigital.cat/noticia/172786/inhabilitacio/mas/9-n/allargara/fins/al/febrer/2020>), i no falta a qui li agradaria veure'l com a candidat en plena reordenació de JxCat. Un espai que farà tot el possible, com és perfectament lògic, per mantenir la presidència de la Generalitat, com ja va fer el 2017 contra pronòstic. En certa manera, tot segueix -electoralment- igual.